

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

איך לנו אלא דברי בן עמרם

קטעי שיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ושני מאמרים מאלפים מאת הרה"ח ר' משה ע"ה סלונים

יוצא לאור על-ידי

ועד „חיילי בית דוד”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ושמונה לבריאה
ה' תהא שנת סגולות חרותנו
ק"ו שנה להולדת הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מדרך פעולתם ניכר שהרבי מכוונם. הם פועלים ללא מחלוקת וכל הישגיהם אך ורק בקו החיוב עם הרבה אור והרבה אהבה. מה אפשר ללמוד כיצד אפשר לנהל מאבק ועוד מאבק עם אלה ש"חרפו עקבות משיח", ובכל זאת יתנהל הדבר בדרכי נעם ובדרכי שלום ללא כל הסממנים השליליים המתלווים למאבק. בדרך מאבקם מקיימים הם מצד אחד "ואל יבוש בפני המלעיגים", ומצד שני "האמת והשלום אהבו".

הצצה קלה על מה שנעשה כאן בחודש תשרי גילה טפח מצורת ההתארגנות והפעילות של חיילי בית דוד. הם הצטיינו בכל התחומים. ובסגנון חסידי – הם השלימו את כל המבנה שממנו מורכבת 10 הספירות חב"ד חגיית נהי"ם.

חב"ד – לימוד נגלה וחסידות בעיון, ולימוד בשורת הגאולה.

חגיית – התוועדות, הנהגה חסידית, התקשרות, להיות עם הרבי.

נהי"ם – מבצעים, הפצת בשורת הגאולה, אירוח ואש"ל, אירגון.

לזכות

הוד כבוד קדושת

אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א

להתגלות מלכותו לעין כל בגאולה האמיתית והשלימה

ויביאנו ברנה אל הר ציון אשר אהב

וישמיענו נפלאות מתורתו "תורתו של משיח"

תיכף ומי"ד ממ"ש, נאו!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לזכות

החתן התי' שניאור זלמן שי' שארף והחתן התי' מרדכי שי' גרומך
לרגל בואם בקשרי השידוכין עב"ג

יה"ר שיקימו בית נאמן בישראל על יסודי התורה והמצווה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות, לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שלי"ו ולקבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש!

הקשה אותו אברך: והרי עינינו ראו ולא זר את מה שקרה בג' תמוז, ואי יכול אתה להישאר דבוק לרעיון שהרבי חי וקיים?

"שאלתך עתיקת יומין, דורות רבים דשו החסידים בסוגיא זו" ענה ר' מרדכי על תמיהתו של האברך. "מיסודות האמונה שהשי"ת הוא לבדו ואין זולתו, ה' אחד ואין עוד מלבדו. כנגד יסוד אמונה זה, עומד עולם ומלואו שכל כולו הוא העלם והסתר עצום לאמונת אחדות ה'. והרי את העולם ואת ההעלם רואים עינינו ולא זה, כיצד אפשר לצאת ולהתעלם מסבך זה ומ"קושיא" זו?

כאן, יש הבדל בין חסיד למתנגד, כפי שסיפרו חסידים בדורות הקודמים. חסיד דבק באמונה בלי שום פקפוק כלל ח"ו. הקושיה שלו היא על העולם – איך יכול להיות העולם העלם נגד האלקות. והחסיד צריך להסביר שזה שהעולם מעלים זה רק לעינינו אך בעצם העולם בטל ומבוטל. ואילו המתנגד רואה עולם והעולם משכנע, ובמילא יש קושיה על האמונה, ומסקנותיו ש"יש להבין נכונה" את ההגדרה המתאימה של "אין עוד" כדי שזה לא יהיה כסתירה להעלם העולם...

למעשה זה כל החידוש של תורת החסידות – להגביר את האמונה הפשוטה והתמימה על השכל וההגיון.

ואולי יש לומר שזה ענין המסופר שהבעש"ט הציל את העולם מהתעלפות. לכאורה באותה תקופה היו הרבה תלמידי חכמים והיו דור דעה לעומת דורותינו, וכיצד ניתן לכוונת את מצבו של דור זה (בפרט בהשוואה לדורות מאוחרים יותר) כ"עילפון"? אלא שענין ההתעלפות הוא שהעצם אינו בגילוי על אף שהוא קיים בשלימותו. כי הרי ישראל מאמינים בני מאמינים אבל ענין האמונה התמימה לא היתה בגלוי. בגלוי היה רק שכל והגיון שהסתירו את האמונה.

והבעש"ט עורר את העם מהתעלפותו וגילה את נקודת האמונה שבכל יהודי.

* * *

"האמת והשלום אהבו"

בפנים המאמר מזכיר ר' משה סלונים את פעולותם של "חיילי בית דוד" תלמידי התמימים, שאותם אהב והעריך, אותם חינוך ועודד. כפי הנראה בפנים הכתבה, ציין ר' משה בקטע זה מספר נקודות, ולא הספיק להשלים ולכותבם בצורה מפורטת. בשולחן הכתיבה בביתו, נמצא דף עליו כתב ר' משה מספר שורות בכתב ידו, הקשורות לנושא שהוזכר בקיצור בכתבה – "חיילי בית דוד" בחודש השביעי בבית חיינו; ויתכן ואת הדברים הללו תיכנן ר' משה לשבץ בכתבה זו. משפחתו מסרה ל"בית משיח" גם את שורות אלו, והננו מתכבדים לפרסמם בזה:

הרבי הטיל את כל המערכה נגד "חרפו עקבות משיחך" על התמימים חיילי בית דוד. מופלא לראותם בפעולותם, ממש לא יאומן.

פתח דבר

בעמדנו בעש"ק פ' חוקת, מיני' מתברך יום ג' בתמוז, בו החל הניסיון האחרון והקשה מכל לפני העלי' הכי גדולה דהגאולה האמיתית והשלימה, כאשר אין רואים אנו באור פני מלך חיים וחושך ההעלם והסתר גובר מיום ליום, ונוצרה נתינת מקום לספקות בדברי הנביא רח"ל –

וע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ש"כאשר נשמעת הטענה בעולם שספדו ספדיי וחנטו חנטיי . . אזי יש לומר את המציאות האמיתית ע"פ תורה" (התועודיות ה'תשמ"ז ח"ב עמ' 209) –

הננו מוציאים לאור קונטרס ובו קטעי שיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, המבהירים ברורות את מהותו של נשיא הדור כנשמה בגוף כאן בעוה"ז הגשמי, בהיותו זה שעומד "בין הוי' ובניכם", ממוצע המחבר את כנסת ישראל – נשמות בגופים – עם קוב"ה.

בהמשך מובאים שני מאמרים מאלפים שכתב הרה"ח הרה"ת ר' משה ע"ה סלונים בהנוגע לגישת היהדות בכלל וגישת החסידים בפרט, בכל הקשור לאמונה בדברי צדיקים על-אף הנראה לעין כמציאות הפכית מדבריהם.

מאמרים אלו התפרסמו מע"ג גליונות "בית משיח" בשנת ה'תשנ"ו, ותודתנו נתונה למערכת על שהואילו למסור לנו את החומר ע"מ לפרסמו שוב מע"ג בימה זו.

חדורים אמונה וביטחון כי כל מטרת האב הינה אך ורק בכדי לגלות ב"בן הנאמן" דרגת אמונה נעלית יותר, וכי "כל "הנהר גדול", אשר, כבר ב"חצי הנהר הגיעו המים עד צווארו" – לא היתה לו מציאות כלל (לא רק ברוחניות, אלא) גם בעולם הזה הגשמי, כי אם, ענין של דמיון בלבד" (ש"פ ויחי ה'תשמ"ז), אנו מבקשים, דורשים וזועקים באופן ד"מעמו יבקשו שאלתם": רבי! היגלה נא וגאול את עמך, בנים נאמנים שאינם מתיישים לרגע כלל!

ובלי שום ספק כלל, "כאשר האב רואה עוצם השתדלות הבן לחפש אותו בדרכיו לראותו גם מאחוריו ואינו מתיימש כלל . . אזי מתעורר בלב האב אהבה רבה בכפלי כפלים מכמו שהיה לו בתחלה לבנו" (הקדמה ל"שער האמונה" לאדמו"ר האמצעי), ותיכף ומי"ד ממ"ש, זוכים כולנו לחזות שוב באור פני מלך חיים, אבינו רוענו הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ויכירו וידעו כל יושבי תבל במלכותו, ויכריזו כולם יחדיו, בקול גדול ובהתבטלות מוחלטת, את ההכרזה הנצחית, המביאה לידי ביטוי את התמסרותנו והתקשרותנו אליו, ופועלת התגלותו המיידית בגאולה האמיתית והשלימה:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד „חיילי בית דוד"

770 בית משיח, בית חיינו

ימות המשיח, יום ועש"ק פ' חוקת, ב' דר"ח, א' תמוז - חודש הגאולה, ה'תשס"ח מאה ושש שנה להוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וחי'ן שנה לנשיאותו מלכותו ברוקלין, נ.י.

להקדשות, תרומות או לקבלת הקובץ – הי"ל מידי שבוע – באימייל, ניתן לפנות לכתובת: vaad770@gmail.com כמו-כן, ניתן להוריד את הקובץ באתר: www.moshiach.net/blind

זאת אומרת, שאברהם הגיע לדרגות שכל הנעלות ביותר. כבר בגיל שלש "הכיר" את בוראו, היתה לו "הכרה" – לא רק הבנה – באלקות.

אף על פי כן ולמרות זאת, מצטיין אברהם דווקא בדבר שהוא מנוגד לשכל, באמונתו הפשוטה והתמימה, למעלה מהשכל לגמרי – כפי שנאמר בפרשת לך לך: "והאמין בה" ויחשבה לו לצדקה" – ודווקא בעניינים אלה היו רוב הנסיונות בהם התנסה אברהם.

דוגמאות לכך:

אברהם אבינו בגיל שבעים וחמש, לאחר שנים רבות של מסירות נפש בפרסומו הרחב של בורא העולם ומנהיגו, ובעשיית נפשות לאמונה בא-ל אחד. הקב"ה מצווה עליו "לך לך מארצך . . אל הארץ אשר אראך". אל הציווי התלוותה הבטחה מפורשת של "ואעשך לגוי גדול, ואברכך ואגדלה שמך" שבוזה כלולה גם ההבטחה לזרע. עליה זו והעברת כל רכושו לארץ כנען, בתנאי אותם ימים, היתה כרוך במאמץ רב. כאשר הגיע סוף סוף אל המנוחה והנחלה פגש אותו רעב בארץ, סתירה מוחלטת להבטחה המפורשת של הקב"ה. לכאורה המציאות והשכל סותרים את האמונה. מה עוד שלאחר 12 שנות מגורים בארץ לא היה שום זכר לקיום ההבטחה של הולדת זרע. אך כאמור, בעיני אמונה לא תפס אצל אברהם השכל מקום כלל. אברהם עמד בנסיון ולא נכנס בו ח"ו אף הרהור קל שעלול להחליש את אמונתו.

כולנו מכירים היטב את הנסיון האחרון של אברהם – עקדת יצחק. הנסיון לא היה בעצם קיום המצווה. לא יעלה על הדעת שיכולה להיות אצל אברהם איזה חלישות בזה. הנסיון היה כאן הרבה יותר קשה. מצד אחד, ה' בעצמו הבטיח "כי ביצחק יקרא לך זרע" וזרעו של יצחק יהיה ללא גבול. מאידך מצווה ה' לעלותו לעולה. השכל וההגיון זועקים – הרי לא יתכנו שני הדברים יחד. ממש דבר והיפוכו. גם כאן הוכיח אברהם את אמונתו התמימה והפשוטה נגד כל מוסכמות השכל. ולא שהקושיות מציקות לו אלא שברוב צדקותו הוא "מדחיקן"; חס ושלום! שום קושיה איננה מציקה לאברהם. אין לו מלכתחילה שום קושיה. אמונתו בה' תמימה ופשוטה ללא שום עוררין גם לא הרהורים קלים ביותר.

מכח אמונתו של אברהם אבינו קם עם ישראל, המאמינים באמונה פשוטה ותמימה ללא שום פשרות. מכח אמונתו של אברהם אבינו, מסרו את חייהם אלפי יהודים על קידוש השם ללא שום הגיון ושכל. מכח אמונתו של אברהם אבינו, יש לנו כיום את אמונתנו התמימה והאיתנה ברבי מלך המשיח, שחי וקיים ומנהיג את העולם, ובקרוב ממש יתגלה לעיני כל.

ידידי החסיד ר' מרדכי חן סיפר לי על שיח שהיה לו לאחרונה עם אחד מאנשי בענין ג' תמוז. ר' מרדכי הסביר לאותו אברך שהרבי חי וקיים ללא שום שינויים. את ההסבר לכך אפשר לראות בתניא פרק ב', בו מוסבר שהרבי הוא הראש, ובלי ראש אי אפשר להתקיים אפילו רגע אחד. ולכן ברור ומוחלט שיש לנו ראש שהוא חי וקיים.

אין גוף ללא ראש

קטעי שיחות מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אודות ההכרח בנשיא דור נשמה בגוף, ובפרט בדורנו האחרון לגלות והראשון לגאולה - באופן נצחי • מיוחד לג' תמוז

מוכרח להיות "משה" בכל דור ודור בעולם הזה הגשמי

ואמרו חז"ל "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא" – שנשמת משה מתלבשת ב"חכמי הדור עיני העדה" שבכל דור ודור, ובמיוחד בנשיא הדור, ש"אין דור שאין בו כמשה" (מוכרח להיות "משה" בכל דור ודור בו מלובשת נשמת משה).

[ואע"פ שאין זה גופו של משה, אך מכיון ש"חיי הצדיק אינם חיים בשריים כי אם חיים רוחניים", הרי חיי משה אינם החיים הבשריים של גופו, כי אם החיים הרוחניים של נשמתו; והחיים הרוחניים שלו נשארים נצחיים בעוה"ז הגשמי עי"ז שהם מתלבשים בגוף של נשיא הדור שבכל דור ודור].

(לקוטי שיחות חכ"ו עמ' 7, תרגום ללה"ק)

"איש האלקים" בכל מציאותו

. . משה רבינו – שהוא הממוצע המחבר בין הקב"ה ובני"י, "אנכי עומד בין ה' ובניכם", וממוצע צריך להיות בו שני העניינים שהוא מחבר:

על "איש האלוקים" אומרים חז"ל "אם אלקים למה איש ואם איש למה אלקים כו', מחציו ולמטה איש מחציו ולמעלה אלקים". ובהיות אצלו שני עניינים אלו – "איש (ו)האלקים" – יש בכח משה לחבר אלקות עם העולם (כפי שהיה בגלוי במשכן משה).

ובהערה 51: דאף שמפשטות הלשון משמע, שבמשה היו ב' עניינים נפרדים, "איש" ("מחציו ולמטה"), ו"האלקים" ("מחציו ולמעלה"), והחידוש במשה הוא, שהוא "האלקים" "מחציו ולמעלה" (משא"כ שאר בני אדם הם כולו בבחי' איש, גם מחציו ולמעלה) – הרי, מפשטות לשון הכתוב ("משה איש האלקים") מובן, שהיות שמה הוא איש אחד, נשמה בגוף אחד, הרי הוא "איש האלקים" בכל מציאותו . . שגם "מחציו ולמטה" (בעסקו בעניינים גשמיים) הוא חלק מ"איש האלקים", וגם "מחציו ולמעלה" (בעסקו בעניינים רוחניים) הוא חלק מ"איש האלקים" (משא"כ בשאר בני אדם, אף שיש להם ב' חלקים – נשמה וגוף, נשמה היא "חלק הוי' עמו", "חלק אלוקה ממעל ממש", וגוף הוא נברא גשמי).

זה, יש להם מס"נ, הנה זה פעל ענווה גם אצל משה".

במאמר מודגש שחיילי בית דוד פועלים בתקופה בה נמצא מלך המשיח ופועל בעולם, אלא שטרם התגלה בכל פארו והדרו ואינו פועל בתוקף ועוצם עדין. דברים אלה ברורים ומובנים ואינם זקוקים להסבר נוסף.

נקודה נוספת במאמר מגדירה את תפקידם של חיילי בית דוד בערב הגאולה ממש. להלחם עם אלה "המנגדים ומחרפים את עקבות משיחך", ולא רק את "עקבות" משיחך, אלא "מנגדים" למשיח בעצמו... כיצד באמת לוחמים חיילי בית דוד באלו ש"חרפו עקבות משיחך"?

כדאי היה להציף לתוך חייהם מפעליהם ופעולותיהם של חיילי בית דוד בתקופה הכי האחרונה כדי ללמוד מהם איך באמת מנהלים מלחמה כזו. השנה בחודש תשרי ניתנה לי אפשרות כזו, כאשר הגיעו לכאן מעל 300 בחורי חמד חיילים נאמנים למלך המשיח. חיילים נאמנים אלו הדביקו את כולנו באמונה ובתחושה שמלך המשיח נמצא בתוכנו וכל רגע יתגלה בכל פארו והדרו.

אם חיילים נאמנים אלה, פעלו ענווה במשה רבינו כאשר ראה כיצד הם פועלים, כמובא במאמר, ברור כיצד עלינו להתייחס אליהם. מספיק אם נתאר כאן איך עבר חודש תשרי בבית חיינו. בו הוכיחו חיילי בית דוד את שליטתם המלאה במילוי רצונו של מלכנו משיחנו.

לימוד נגלה וחסידות: עוד לא היה מראה כזה. יושבים יום יום מעל 003 בחורים אורחים לא מקומיים ולומדים נגלה וחסידות ביום ובלילה. עוד לא היה מראה כזה של לימוד ושקידה כזו. התלמידים שמעו שיעורים בתורת הרבי. הספיקו ללמוד הרבה חומר. המעניין שבכל זה שאת כל זה ארגנו הבחורים בעצמם, אל כל השיעורים ואת כל ההשגחות.

התוועדות ומבצעים: חיילי בית דוד הוכיחו את עצמם – – – –

אירוח ואש"ל – – – –

בשורת הגאולה – – – –

ולסיכום – – – –

אמונתו התמימה של אברהם אבינו

את האמונה התמימה והפשטה ירשנו מאברהם אבינו – ראש המאמינים. שתי תכונות מנוגדות אפיינו את אברהם אבינו. מצד אחד מייצג אברהם את תכלית העילוי של שכל ושל הבנה והשגה. עילוי זה נרמז גם בשמו המקורי "אב-רם", "אב" – חכמה, "רם" – נעלה. ובלשון החסידות "אברם" – שכל הנעלם מכל רעיון – חכמה שבכתרי.

עצומ"ה כפי שהעמיד את עצמו בגוף

כשם שישראל וקוב"ה כולא חד, שלא רק שישראל מתקשרין באורייתא ואורייתא בקוב"ה, אלא אכן "יחד" ממש, כך גם ההתקשרות בין חסידים לרבי, שאינה כשני דברים המתאחדים, אלא נעשים "כולא חד" ממש, והרבי אינו "ממוצע המפסיק", כי אם "ממוצע המחדר". במילא, אצל חסיד, הוא והרבי והקב"ה – כולא חד.

– לא ראיתי שנאמר כך בפירוש בתורת החסידות, אלא זהו "הרגש", ובמילא, מי שרוצה להרגיש כך – שירגיש, ומי שאינו כן – אינו רוצה להתווכח עמו ("ויויל איך זיך מיט אים ניט שפאָרן"), יהי לו אשר לו.

ובמילא אין מקום לקושיא אודות "ממוצע" – מאחר שזהו עצומ"ה בעצמו, כפי שהעמיד את עצמו ("ווי ער האָט זיך אריינגעשטעלט") בגוף.

וע"ד מאמר הזהר "מאן פני האדון הוי" דא רשב"י⁵⁶, או כפי שמצינו שבעת השליחות נקרא אפילו מלאך בשם הוי", או כפי שאמר משה רבינו: "ונתתי עשבי".

(56) ראיתי בעלי נגלה מקשין ע"ז, וברעש גדול: היתכן וכו' וכו' אבל מפורש כעין זה גם בנגלה דאורייתא, והוא בירושלמי בכורים פ"ג ה"ג: והוי' בהיכל קודשו דא ר' יצחק בר' לעזר בכנישתא מדרשא דקיסרין.

(לקו"ש ח"ב עמ' 11-10, תרגום ללה"ק)

ואתה תצוה - מנשמה בגוף

גילוי בחינת האמונה וחיזוקה הוא ע"י משה ומבואר בהמאמר, דאתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, ומבאר שבזמן גזירת המן היה מרדכי בחינת משה שבדורו. ועי"ז פסק הדין על עצמו, שבדורנו הרי הוא הוא משה רבינו שבדורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, והוא הזן ומפרנס את ישראל בענין האמונה.

אמנם גילוי בחינה זו בישראל בהיותם נשמות בגופים, הוא ע"י שציווי זה יבוא ג"כ ממשה רבינו כפי שהוא נשמה בגוף. וי"ל בדרך אפשר, דלכן נאמר ואתה תצוה סתם לא בשם ה' כי הציווי צריך לבוא ממשה רבינו כפי שהוא נשמה בגוף.

(קונטרס פורים קטן תשנ"ב)

נשמה בגוף באופן נצחי

. . ואף שבהמשך הכתוב נאמר "לפני מותו", הרי, מובן וגם פשוט, שבימינו אלה, לאחר כל מה שעברו במשך הדורות שלפני"ז ויצאו י"ח כל הענינים הבלתי-רצויים (כמובא גם בדרושי אדמו"ר האמצעי), אין עוד ענינים של ירידה כו' (כולל גם שלילת העניין ד"מאן דנפיל מדרגי איקרי כו"), ובמילא, ישנה מציאותו של משה – "גואל

ראשון הוא גואל אחרון" – נשמה בגוף באופן נצחי.

(התוועדויות תש"נ ז"א עמ' 89)

רק לפתוח את העיניים

ובפשטות – שברגע זה ממש פותחים את העיניים ורואים שמשיח צדקנו נמצא עמנו בבית כנסת ובית מדרש זה, בשר ודם, נשמה בגוף, למטה מעשרה טפחים! . . .

(התוועדויות תשד"מ ז"ד עמ' 2213)

גלות האמיתית מתחילה כאשר הבן חדל מלחפש אחר האב

דהנה, כאשר הבן נמצא בתמידות עם האב הדבר אינו ניכר בו, שהרי "תענוג תמידי אינו תענוג"; אך כאשר האב מסתתר, אזי מתעוררת בבן תשוקה: היתכן שאינו רואה את אביו. ועד כלשון הסדרה דפרשת "ג שבט: "היש הוי' בקרבנו אם אין".

. . . ומן הספק הוא מתחיל לטעון, שכיון ש"אותותינו לא ראינו ואין אתנו יודע עד מה" – במילא "עזב הוי' – ח"ו – את הארץ". ועד כדי כך, שהוא מתייאש ומפסיק את החיפושים.

(כל הבא לקמן דיבר כ"ק אד"ש מה"מ בקול חנוק מבכי.)

וזהו מה שנאמר במשל, שכאשר האב רואה שבנו אינו מחפש אחריו – כאן... מתחיל אמיתית ענין הגלות.

כל זמן שבנו מחפש אחריו, זה גופא הכנה וזה גופא ניצוץ וזה גופא התחלה של הגאולה, שהרי הוא מחפש את אביו; ובזה רצונו מונח, ובזה מונחת השתדלותו.

אך כאשר הוא חדל לחפש – אם מצד חסרון דעת, או מצד יאוש – אזי נעשה "אנכי הסתר אסתיר פני", וכפירוש הבעש"ט... שההסתר עצמו נמצא בהסתר, כי אינו יודע כלל שזהו הסתר. ובפשטות: הוא אינו חושב אודות אלקות.

הוא חושב אודות העולם, אף שחושב באופן הכשר, וחושב ע"פ מש"כ בשו"ע, ובנוגע ללימוד התורה הוא לומד כפי שראוי ללימוד תורה, אולם, לחשוב אודות "נותן התורה" בעת לימוד התורה, ולחשוב אודות "משאו ומתנו באמונה", היינו, אודות "הוי' (ש)הוא הנותן לך כח... לעשות חיל" – על זה הוא הפסיק לחשוב.

וכאשר באים אליו בטענות על כך... הוא משיב: מדוע באים אליו בטענות!!... את הטענה יש להפנות כלפי הקב"ה... וכאמור – עד מתי!...

במה מאמינים אנו?!

"אנו מאמינים באמונה שלימה שכל הדברים עליהם דיבר הרבי מלך המשיח, התקיימו, מתקיימים ויתקיימו במלואם, ולא יפול ח"ו, דבר אחד מדבריו ארצה"

אנו מאמינים באמונה שלימה: שהרבי מלך המשיח, נמצא כעת אחרי ג' תמוז כפי שהיה לפני ג' תמוז ללא שינוי כלל, והוא הוא הממוצע בין ה' לבין עם ישראל, ובמילא כל ההשפעות בעולם באים אך ורק ממנו ודרכו.

אנו מאמינים באמונה שלימה: שהרבי הוא הראש של הגוף הגדול הנקרא עם ישראל. במילא יכול כל אחד ואחת לעמוד, בקשר ישיר עם הרבי, הוא יכול להפנות לרבי את כל בעיותיו ואת כל משאלותיו, והוא יכול לקבל מהרבי תשובות ברורות לשאלות המציקות.

אנו מאמינים באמונה שלימה: שכל הדברים עליהם דיבר הרבי מלך המשיח, התקיימו, מתקיימים ויתקיימו במלואם, ולא יפול ח"ו, דבר אחד מדבריו ארצה. הכוונה לכל הדברים שגילה בשנים האחרונות, כמו: שישנה לא רק המציאות של משיח, אלא גם ההתגלות של משיח, שמשיח כבר התחיל לפעול בגדרי העולם, ועשה שינויים בעולם, שהתחיל כבר ה"וינצח" גם בענין של שלימות הארץ. וזאת למרות שבעינינו גשמיות אין רואים זאת. העיניים והשכל אינם מערערים כהו זה את האמונה הטהורה והאיתנה.

אנו מאמינים באמונה שלימה: שהגאולה השלימה תהיה בימינו, ונשארו רק רגעים ספורים. הרבי, שהוא מלך המשיח, כבר התגלה בכל התוקף, ולנו נשאר רק – לבקש אותו ("ויביקשו את דוד מלכס"), ולקבל את פניו.

צבא נפלא של חיילי בית דוד

על חיילי בית דוד כותב הרבי מלך המשיח במאמר באתי לגני תשכ"א:

"כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, שזהו הדיוק מלחמת בית דוד ולא מלחמת דוד . . . דכאשר משיח אינו . . . בתוקף ועוצם עדיין, נקרא בשם בן דוד. ואז גם שייך מלחמה . . . בתחילה מלחמה נגד אלו שחרפו אויביך ה', ואח"כ מלחמה נגד אלו שחרפו עקבות משיחך . . . תפקידם של חיילי בית דוד להלחם במס"נ באלו שמחרפים עקבות משיחך. דהנה ידוע הפי' במה שנאמר והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, דכשראה המס"נ של הדור דעקבתא דמשיחא . . . ונמצאים בחושך כפול ומכופל . . . מאלו שחרפו עקבות משיחך . . . ומכל מקום מבלי הבט על כל

הקושיות הם ענין של ניסיון כדי לשבור אותה. ויודע, כי גם כשאנו יכול לתרץ הקושיות אין הדבר פוגע באמונתנו החזקה כצור איתן. ברור ופשוט שנעים יותר שגם השכל האנושי מבין ומסכים לזה, אך האמונה עצמה מספיק חזקה גם בלי זה.

כולנו נמצאים כעת בניסיון קשה. כדי לדעת נאמנה מה עלינו לעשות בעת הזאת, כאשר יש בלבול הדעת, הרי בראש וראשונה עלינו לקיים את האימרה הידועה "האלטען זיך בא די קלאמקע" ואזי בודאי נכוון לאמת. מה זה ה"קלאמקע" כיום? שיחותיו הק' על הרבי מלך המשיח לעולם ועד, שנאמרו בכמות עצומה, ודרכם נמצא בודאי את הדרך הנכונה.

אפשר ללמוד מדור המדבר שנכשל בחטא העגל עד כמה האמונה במשה צריכה להיות חזקה.

בטרם עלותו להר סיני הבטיח משה-רבינו שהוא יחזור לאחר ארבעים יום. עברו ארבעים יום ומשה לא בא. לא רק שהוא לא בא, אלא הראו לעם ישראל כאילו מלאכים מובילים את מטתו. השכל וההגיון אומר שמשה לא הצליח להגיע ביום הארבעים, ולא רק שלא הגיע אלא גם נסתלק רח"ל.

כאן נחלקה אמירתם של עם ישראל לשלוש קבוצות.

א. קבוצה שהשכל וההגיון התגבר על האמונה בהבטחת משה, ולכן חפשו אלטרנטיבה אחרת עד שעשו את העגל.

ב. קבוצה שלא נכשלה ממש בעגל, אך גם להם היה ברור שגם אם משה יחזור, הרי ביום הארבעים הוא לא הגיע, כי עומדים כבר ביום הארבעים ואחד.

ג. קבוצה המורכבת משבט לוי, המאמינים במשה באמונה תמימה ופשוטה. להם ברור שמשה יגיע, ודווקא ביום הארבעים. בכלל לא מפריע להם שהשכל אומר שנמצאים כבר ביום הארבעים ואחד. בעיית השכל לא תופסת אצלם מקום. הם מאמינים במשה באמונה פשוטה ותמימה ושום דבר לא יזיז אותם מאמונה זו.

לאיזה קבוצה ברצונך להשתייך?!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בחיצוניות למראה עיניים בלבד

. . נעשית ירידה לפי שעה (ע"ד משי"נ "ברגע קטן עזבתיך") ובחיצוניות (רק למראה עיניים), בכדי להביא את העלי שלא בערך, ולא רק עלי לרגע קטן (כנגד "רגע קטן עזבתיך"), אלא עלי נצחית שאין אחרי הפסק כלל. כפי שיהי בגאולה האמיתית והשלימה – שבאה ע"י הירידה הגדולה בגלות – גאולה נצחית שאין אחרי גלות...

(משיחת ש"פ כי-תשא ה'תשנ"ב)

כי אמנם האב צריך להסתתר מפני בנו... כדי שהבן ירצה לחפש אחריו, וכדי שתתעורר אצלו תשוקה כמו שנמצא ב"ארץ צי" ועיף בלי מים", אולם כאשר הוא תוחב אותו... בתוך חושך כפול ומכופל, ואח"כ נעשה מצב ש"הראשונים כמלאכים וכבני אדם"... ואנו אפילו לא "כחמורו... של ר' פנחס בן יאיר"... וביחד עם זה תובעים ממנו, שהוא... לא יפסיק לחפש...

ביום ראשון הוא חיפש, וביום שני הוא חיפש ... ..

וכאשר מחפשים הסברה על זה, מחפשים בספרי מוסר, ובדקים בספרי חסידות, ואח"כ מוצאים פסק-דין ברור בגמרא, ש"כלו כל הקיצין... ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", ואח"כ נפסק פס"ד ברור, שע"י ש"הרהר תשובה" ע"י נעשה צדיק גמור ולא קיימת מציאות כזו של יהודי אשה, אם מצד האהבה או מפני היראה, מאיזו סיבה שתהי' לא עלה בו הרהור תשובה. לא קיימת מציאות כזו אצל יהודי.

ועאכו"כ בדורנו, שראינו – הי' לא תהי', לא תקום פעמיים צרה... – את כל הענינים שאירעו אשר בעינינו ראינו ובאזנינו שמענו ולא אחר. וכאמור "לא תקום פעמיים", די כבר בזה, וכמ"ש אדמו"ר האמצעי, שזה לא יקרה שוב ח"ו.

אולם ראה ראינו זאת ושמענו זאת וזכור זוכרים אנו זאת, ובודאי, כאמור, בכל ישראל לא קיימת מציאות שאפשר שלא הרהר תשובה. ולא הרהר רק פעם אחת, אלא כמה פעמים ככה.

ובמילא, מדוע באים בטענה לבשר ודם... שהוא מדוד ומוגבל... ומדוד ומוגבל ע"י הקב"ה עצמו, ובמילא לא ניתן לבוא אליו בטענות על-כך ג"כ, ומדוד ומוגבל בדברים שיכול להכיל... ואח"כ באים אליו בטענה: היתכן שאינו חושב אודות הגאולה, אעפ"י שאומר – או יודע שאחרים אומרים ואילו הוא חושב על-כך – ש"אצפה לו בכל יום שיבוא", ואח"כ רוצים, שהוא יעמוד במעמד ומצב זה כל היום כולו – והרי זה בלתי אפשרי!... והרי ה' "אינו מבקש... אלא לפי כח". והרי הוא בעצמו לא נתן כחות גדולים יותר...

וזהו אחד מהענינים: ע"י שלא מוסיפים אור רגיל, אלא באור גופא מוסיפים באור המשמח, אור הקשור עם שמחה, ושמחה פורצת גדר – ע"י נפרצים הגדרים שלו, ונפרצים גדר העולם, ונפרצים גדר החושך כפול ומכופל.

(משיחת אור לס"ו בשבט ה'תשל"ט, תרגום ללה"ק מסרט ההקלטה)

והי' ק"ק
כ"ק
ד"ק
ה"ק
ו"ק
ז"ק
ח"ק
ט"ק
י"ק
יא"ק
יב"ק
יג"ק
יד"ק
טו"ק
טז"ק
יז"ק
יח"ק
יט"ק
כ"ק

כתי"ק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שהוסיף על הגליון בשחת ש"פ שמיני, מבה"ח אייר ה'תש"י – תרגום ללה"ק:
**היות ותשובה של הרבי היא הרי
"דבר הוי' דבר בי ומלתו על לשוני".**

(מופיע ב"ימי בראשית" ע' 139)

ביותר, ר"ל הרבי מכנה חסידים אלה בשם "צרות חסידים", הפונים רק בעת צרה. את יתר פרטי חייהם ניהלו בעצמם, ולבד קיבלו החלטות כיצד לנהוג.

ב. חסידים ששאלו את הרבי גם שלא בעניני צרות. הם שיתפו את הרבי בהחלטות שונות בחייהם, כמו דירה, עסקים, פעילות וכדומה. אך בתוכם נשארו פינות, שם שלטה רק החלטתם האישית. לרבי לא הייתה אפשרות להיכנס למקומות אלה. אלא אם כן היוזמה באה מהרבי, כפי שאפשר לראות דוגמאות לכך באגרות-קודש.

ג. חסידים ששיתפו את הרבי בכל מהלך חייהם. הרבי היה ממש מעורב בכל מה שקרה בחייהם הפרטיים והציבוריים, ואדרבה הם חיפשו זאת. הם התחננו לקבל מהרבי הוראות ברורות, וכשלא קבלו, היו ממש שבורים וחיפשו בתוכם מה יש להם לתקן. סוג זה של חסידים, לא חיכו לקבל הוראות מהרבי, אלא חיפשו באמת ובתמים מה באמת רצונו של הרבי. הם איחלו לעצמם שיכוונו לרצונו של הרבי מבלי שום סטי' ח"ו.

שתי השאלות האמורות, האם יש רבי בקרבנו, וכיצד אפשר לחיות עם הרבי, חשובות ומעסיקות ביותר את קבוצה ג'. נושאים אלה הם ממש חלק מהווי חייהם. לקבוצה ב' זה חשוב פחות, אך ברור שגם בקבוצה ב' ישנן דרגות רבות ביותר. את קבוצה א', שתי השאלות כמעט שאינן מעסיקות. הם עסוקים בעולמם. אלא אם כן תצוץ ח"ו שאלה פרטית קשה, שבעבר היו רצים עם בעי' קשה זו אל הרבי.

עד כמה שצריכה להיות התחושה של החסיד שהרבי נמצא כעת בכל הענינים, אפשר לראות מתוך המובא בלקו"ש חט"ז עמוד 540: "...כך גם בענין רבי עם חסידים. באם יש לחסיד ספיקות אם הרבי הוא הבעל הבית על הכל, והרבי יכול לעשות הכל, ובמילא החסיד יכול להסתתר מהרבי (ואז חסר לו ב"אנכי ולא יהיה לך)", מכיון שעל פי נגלה החולק על רבו כחולק על השכינה). בכל זאת שיחזיק ב"קלאמקע" של הרבי וילמד את החסידות של הרבי, ושיהיה עם הרבי בעגלה אחת...".

– לחסיד הלומד חסידות אין צורך להסביר את חומרת הפגם של "אנכי ולא יהיה לך". בצורה ברורה ביותר, מבטא זאת הרבי בשיחת קודש מש"פ עקב תשי"ג: "לפני שנתיים דובר על כך, שלכל אחד מראים את מה שהוא רוצה לראות. כאשר חסיד מפרש את ענין הסתלקות הרבי כפשוטו, ורוצה לראות את העילוי של הרבי, שנמצא מעלה מעלה. ושגן עדן התחתון, הוא תחתון בשבילו, ואפילו גן עדן העליון אינו מתאים לדרגתו. הוא אפילו יותר גבוה מרקיע השביעי. כאשר חסיד מסתכל כך על הרבי, הרי הקב"ה שהוא טבע הטוב להיטיב, מראה לאותו חסיד שהרבי הוא באמת גבוה מאד והוא מעל לרקיע השביעי. אך כאשר החסיד מפרש את הסתלקות הרבי, כפי שהרבי מבאר זאת במאמר באתי לגני, הסתלקות שפירושו רוממות, אבל הרבי נמצא כאן למטה... אז מראים לו מלמעלה איך שהרבי באמת נמצא כאן למטה והחסיד רואה בעיני בשר, את כל ההשפעות הנשפעות לעולם דרך הרבי".

חסיד, אמונתו לא נפגעת גם כאשר יש לו קושיות קשות ביותר. חסיד יודע שכל

בא חבקוק והעמידן על אחת

**"את עצמותו ומהותו של רבי" לוקחים אך ורק על ידי
אמונה תמימה ופשוטה - שטות שלמעלה מטעם ודעת, ולא ע"י
פלפולי השכל וההיגיון - גם לא שכל והיגיון של קדושה"**

שני מאמרים מאלפים

מאת הרה"ח הרה"ת ר' משה ע"ה סלונים

כולנו מכירים את ההבדל שבין "אמונת חכמים" לבין "אמונה ברבי". אם להגיע ל"אמונת חכמים" אמיתית, חייב האדם לעבוד על עצמו, הרי שלהגיע לאמונה והתקשרות ב"רבי" על אחת כמה וכמה. לא בכדי הושוותה האמונה ב"רבי" לאמונה בהקב"ה – "ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

התפלגות הדעות בחב"ד, נובעות משתי הגישות, כיצד להגיע לאמונה, דבקות והתבטלות ל"רבי". או במילים אחרות, כיצד לוקח החסיד את עצמותו ומהות ה"רבי". הדרך האחת היא, על ידי אמונה פשוטה ותמימה, שטות שלמעלה מהדעת ולמעלה מהטבע, ואילו הדרך השניה היא, דרך שכל והיגיון, הבנה והשגה, כפי שהם באים לביטוי בטבע העולם.

להתפלגות זו, היסטוריי ארוכה של עשרות שנים. הרבי בעצמו, בשיחותיו ואיגרותיו הקי' התייחס לכך במשך כל השנים, והתבטא בחריפות נגד הדרך השני'. לא אחת הדגיש שגישה קרירה זו מעכבת את הגאולה. ואכן, במשך השנים, לא הגיעה התפלגות זו לביטוי גלוי בראש חוצות, כפי שהיא כיום.

את ההסבר לכך אפשר למצוא ב"רבי" שבעצמו. כאשר העניינים הגשמיים ראו את הרבי, ושמעו את דבריו החריפים שהשמיע, פעלו הדברים על "הגוי (החסיד) אשר בקרבנו" או ה"עמלק (החסיד) אשר בקרבנו" שלא יהי פעיל כל-כך. אך כיום, כאשר מציאות הרבי אינה נראית בגלוי, הותרה הרצועה ועומק הרע מתגלה ומשתפך בראש חוצות, רח"ל.

דווקא ברגעים האחרונים של הגלות, הטילו עלינו את הניסיון הקשה ביותר, ניסיון שמתבטא בשאלה "היש רבי בקרבנו אם אין?". רבים לא עומדים בניסיון קשה זה, ורבה המבוכה. דווקא בתקופה זו חייבים אנו להחזיק היטב בקליאמקע של הרבי בכל כוחנו, לאחוז בו ולא להרפות. ובוודאי כמים הפנים אל פנים, יתגלה אלינו הרבי מיד, נאו, בכל פארו והדרו.

תורתנו הקדושה מלאה תיאורים והסברים במעלת האמונה הפשוטה והתמימה

ב"רבי". אמונה תמימה ופשוטה זו שלמעלה מהשכל וההגיון, היא יסוד היסודות של קיום עם-ישראל. נוסף להסברים המובאים בתנייך ובדברי חז"ל בערכה של האמונה הטהורה, מומחשים הדברים גם על-ידי מעשים ועובדות שהיו. מעשים וסיפורי צדיקים אלו, משרים עלינו את ערכו הנעלה של ביטול לרבי, באופן שלמעלה משכל ודעת.

להלן שני סיפורים מתוך רבים, מהתורה שבכתב ומהתורה שבעל-פה.

במלכים ב' פרק ו' מסופר על הרעב הגדול שהיה בשומרון – עד שזבל שלא היה ראוי למאכל אדם, נמכר במחירים אסטרונומיים. וכלשון הכתוב "ראש חמור בשמונים כסף ורבע הקב חריונים (צואת יונים) בחמישה כסף". אם תיאור מבהיל זה לא הספיק עדיין להוכיח את זוועת הרעב, ממשיך הנביא לספר על זעקת ה"הושיעה" שהופנתה למלך. ברוב תדהמתו, שמע המלך מפי אישה, תיאור מסמר שער על אכילת פרי בטנה.

תיאור זוועתי זה הגדיש את סאת הסבל של המלך, שהלך מיד לביתו של אלישע לשפוף עליו את כל זעמו. הנביא אלישע בתגובה, הכריז בפני המלך והניצבים: "כה אמר ה', כעת מחר (ימכרו בשער שומרון) סאה סולת בשקל וסאתים שעורים בשקל. ויען השליש אשר למלך... הנה ה' עושה ארובות בשמים, היהיה כדבר הזה". על כך ענה לו אלישע: "הנך רואה בעיניך ומשם לא תאכל". ואומנם, למחרת בעת מכירת הסולת והשעורים נרמס השליש בשער וימת.

סיפור מדהים. חטאי המלך והשרים היו לאין ערוך אייומים יותר. בשל כך הלא בא עליהם הרעב. השליש לעומתם בסך-הכל הביע בפיו את מה שההגיון והשכל הנחו אותו. הוא, שחי את זוועת הרעב, לא ראה בדרך הטבע שום דרך להצלה. כי על-פי השכל וההגיון כאשר מידה זעומה קב צואת יונים נמכרת בחמישה כסף, וראש חמור בשמונים, לא יתכן שסאת מזון יקר וחשוב כסולת, תמכר בשקל בלבד. המרחק ביניהם הוא מן הקצה אל הקצה, והשינוי אמור להיעשות מיד למחרת – היפך השכל וההגיון. ובכל זאת האמונה באלישע הייתה צריכה להיות מעל לשכל והגיון, מתוך אמונה תמימה ופשוטה. ומכאן גם העונש המחריד של השליש, ודווקא בשעה שבאה הישועה לעם כולו.

מקרה דומה מוצאים אנו במסכת בבא בתרא דף עה ע"א: ישב ר' יוחנן ודרש. עתיד הקב"ה להביא אבנים טובות ומרגליות שהם שלושים אמה על שלושים אמה ומעמידן בשערי ירושלים. לגלג עליו אותו תלמיד, הרי אבנים יקרות כאלה אין אפילו בגודל של ביצה, ואיך ימצאו אבנים בגודל של שלושים על שלושים.

לימים הפליג אותו תלמיד בספינה וראה בים את מלאכי השרת מנסרים אבנים טובות ומרגליות בגודל של שלושים על שלושים. לשאלתו מה אלו, ענו לו המלאכים כי עתיד הקב"ה להעמידן בשערי ירושלים. חזר אותו תלמיד אל ר' יוחנן ואמר לו: "דרוש רבי, נאה לך לדרוש, כאשר אמרת כן ראיתי". אמר לו ר' יוחנן: "ריקא, אלמלא ראית לא האמנת, מלגלג על דברי חכמים אתה. נתן עיניו בו ונעשה גל של עצמות".

הבעש"ט, ועלינו לראות ולחיות עם הרגשה זו, כפי שהיא מוארת באור החסידות. לזה דרושה עבודה עם עצמו, כמבואר בהרחבה בתורת החסידות.

גם האמונה במשה-רבינו, ברבי ובמשיח, נחלקת לארבע קבוצות דומות.

א. עצם הידיעה שיש רבי, ראש בני ישראל, גם מבלי לדעת מיהו בעצם. וכלשון כ"ק מלך המשיח "ווער איז ווער" מבלי לדעת "אז דער איז דער". דבר שהתחדש בהבטחת השי"ת "ווגם בך יאמינו לעולם", (שיחת ש"פ שמיני תש"כ).

ב. ההכרה במשה רבינו, ברבי, במשיח, שהוא הוא המנהיג וראש בני ישראל, כפי שחסידי פולין מאמינים ברבם.

ג. ההכרה במשה רבינו, ברבי, במשיח, כפי שמוסבר בתניא פ"ב שכל ההשפעות באות לעולם על ידי הרבי, כמו שכל ההשפעות לגוף באות דרך הראש. וכפי שהענין מוסבר בהרחבה בריבוי שיחות קודש. דברים שכל חסיד חי עם זה ונולד עם זה וזה חודר אליו יחד עם חלב אמו. אך כמובן שזה יכול להישאר באופן של "מצוות אנשים מלומדה" או באופן של "גנבא אפוס מחתרתא רחמנא קריא". למעשה, הוא חי בנפרד והרבי בנפרד. על חסידים אלה ישנם הגדרות מיוחדות בשיחותיו הק' של רבינו.

ד. חסיד הקשור ומחובר תמיד עם הרבי. הוא חי עם הרבי, הוא מרגיש איך שכל ההשפעה באה אליו מהרבי. אצל חסיד כזה המצב שלו עם הרבי הוא באופן של "שיוויי" – מלשון השתוות. לחיות עם הרגשה זו כלפי הרבי, כמבואר עניין זה בשיחת ש"פ במדבר תשמ"ט.

ברור ופשוט שכל זה לא נעשה מעצמו. יש לעמול על-כך כדי שעניין הרבי יהיה מונח אצלו כפי שצריך להיות. על זה נאמר "ורעה אמונה". את האמונה יש לרעות כשם שרועה צאן רועה את צאנו. השאלה "היש רבי בקרבנו אם אין" לא מבטאת חוסר אמונה בקיומו של רבי ח"ו. היא רק מבטאת את חוסר ההתקשרות הנכונה, את ההרגשה שהוא ורבי אינם יחד. יש 'הוא' ויש 'רבי'.

כשם, שיש לראות השגחה-פרטית במעורבותו של הקב"ה בכל דבר בעולם, כן יש לראות השגחה-פרטית במעורבותו של רבי בכל דבר בעולם. כך לימד אותנו הרבי מלך המשיח בריבוי שיחותיו משנת תש"י ורק זה צריך להנחות אותנו.

וכאן נשאלות שתי שאלות יסודיות, שעליהן חלוקות שתי הגישות דלעיל:

א. האם גם כיום יש רבי במלוא המשמעות.

ב. כיצד גם כיום יכול חסיד לחיות עם הרבי מבלי שום שינויים מג' תמוז.

על פי האמונה, אפשר לחלק את עדת החסידים במשך ארבעים וחמש השנים האחרונות לשלש קבוצות:

א. חסידים שכתבו מכתבים לרבי לעתים רחוקות. רק כאשר נתקלו בבעיות קשות

החסידיים והיא נמצאת כל הזמן בעליה מתמדת.

ובשליה – בעבר היה איש השכל מקנא באיש האמונה הפשוטה, ואילו כיום נמצאים אנשים שמנסים להעמיד את עצמם בקטגוריה של אנשי שכל, ומנסים להלחם ולהיאבק באמונה תמימה ופשוטה זו.

במאמר ש"פ נח תרפ"ו מסביר הרבי נ"ע, מדוע עונשם של דור ההפלה קשה יותר מעונשם של דור המבול, עד שאין להם חלק לעולם הבא. לכאורה, אנשי דור המבול עברו על שלושת החטאים הקשים, לא הייתה אחדות ביניהם, השחית כל בשר, חמס. ואילו בדור ההפלה לא היה כל זה, אדרבה הם היו באחדות ודיברו בלשון הקודש.

הרבי נ"ע מסביר שחטאם היה בזה שהם ראו את המבול כעניין טבעי. "אחת לאלף ותרנ"ו שנים הרקיע מתמוטט". הם ניסו להתגבר זאת על-פי השכל. הם הכירו באלקות, אם כל הסתכלותם היתה על פי השכל וההגיון ומה שמנגד לשכל לא קבלו. הם פעלו בארץ שנער. אותיות – רשע נוי". כלומר רשע שמנגד לשער הנו"ן.

בעניין שנער אפשר גם להסביר, כי התפשטותו של משה והתגלותו הייתה במסגרת מ"ט שערי קדושה, ואילו עצמותו ומהותו של משה הוא שער הנו"ן. נבו – נוו בו. מ"ט הוא במה שקשור לסדר ההשתלשלות, ואילו נוי"ן הוא עצמות שלמעלה מהשתלשלות לגמרי. ועל עניין זה הם התנגדו. הם הסכימו עם מ"ט הדרגות של משה, כדבר שיש לו קשר עם השכל וההגיון, עם טבע והשתלשלות, אך לשער הנו"ן שלמעלה מהשכל הטבע וההגיון לא הסכימו.

אצלנו ברור ש"ויאמינו בה" – ובמשה עבדו". התורה הקדושה משווה את האמונה במשה לאמונה בה'. בין שתי אמונות אלה, יש הרבה קווים בולטים משותפים ויקל עלינו להבין את דרגות האמונה במשה, כאשר נבין את דרגות האמונה בה'.

לאמונה בה' דרגות רבות. נסה להביא כאן ארבע דרגות יסודות באופן של זו למעלה מזו:

א. היציאה מכפירה כללית לאמונה בעצם מציאותו של כוח עליון, באופן של אלוהא דאלוקיא, על-דרך המבואר בעניין רם על כל גויים ה' – גדרם של ע"ז.

ב. האמונה בא-ל אחד, בורא העולם ומנהיגו – גדרם של האיסלאם.

ג. האמנת אלקות ואחדות ה' – נחלתם של עם ישראל. ובעיקר כפי שמודגש בעניין של א-ל-עולם, שעולם ואלקות חד הוא.

ד. אמונת ישראל היכולה להישאר רק בתיאוריה, או בסגנון הידוע "מצוות אנשים מלומדה" וכפי שמוסבר בעניין "גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא". במקרה זה, חי האדם עם עצמו ולא עם בורא העולם ומנהיגו, עד שיכולה להתעורר אצלו שאלה "היש ה' בקרבנו אם אין". על אף שמבחינת האמונה אין לו ח"ו ספיקות, "בסך-הכל" חסרה לו ההרגשה של "בקרבנו". ולמעשה זהו עניין ההשגחה הפרטית כפי שהסביר מורנו

מדובר כאן בתלמידו של ר' יוחנן. תלמיד שמסוגל לראות מלאכים, ולא רק לראות, אלא גם לשוחח אתם. מובן שתלמיד זה האמין שהקב"ה "כל יכול" ומסוגל לברוא גם אבנים בגודל כזה. הלגול היה רק על הדרש: לשם מה לחפש דברים מעל לטבע כאשר אפשר ללמוד על פי השכל והטבע. הסתכלות כזו של תלמיד על רבו, לרצות להבין "רבי" על פי טבע ועל-פי ההגיון והשכל, הוא אסקופה הנדרסת לכל מיני רע.

החידוש שבתורת חב"ד הוא להביא את העליון והמופשט להבנה והשגה. "דע את אלוקי אביך ועבדו בלבב שלם". דע, מלשון "יודעת היום". תורת החסידות היא תורה עמוקה ורחבה שיש להשקיע בה את כל כוחות השכל וההבנה. מאידך, דווקא השכל וההבנה יודעים נאמנה את הערך הנעלה והנשגב של האמונה פשוטה. המשכיל הגדול העוסק בעומקה של תורת החסידות עשורת שנים, מקנא באמונתו התמימה של חסיד פשוט. לא רק שאותו משכיל איננו מפריע לבעל האמונה הפשוטה, ואיננו לועג לו, ובטח שאינו יוצא בכתבות וספרים נגדו, אלא להיפך, הוא מקנא בו כפשוטו. תיאורים רבים בעניין זה מפורשים בשיחות הקודש, ולהלן מספר דוגמאות.

בליקוטי דיבורים כרך ב' עמוד 486, מביא הרבי תיאור נפלא, של הגאון ר' פנחס רייזעס, אחד מגדולי חסידי אדמו"ר הזקן, ומגדולי החסידים שבכל הדורות:

"בשנת תקמ"ז – מספר החסיד ר' פנחס רייזעס – היה חורף קשה מאד ובחול המועד סוכות ירדו שלגים. רוב האורחים החסידים שבאו אז לשמיני-עצרת ושמחת-תורה לליאזנא, הגיעו מצוננים מאוד, ואצל רבים מהם קפאו אצבעות הידים והרגלים. כאשר סיפרו זאת לרבינו הזקן, ישב במשך זמן מה סמוך על ידי הקדושות בדביקות עצומה, וכשפתח את עיניו אמר בניגון הידוע: "על התורה נאמר אש דת למו. היום שמחת תורה, שיביאו את כולם להקפות, ואש אוכלה אש, האש של שמחת תורה תכלה את אש הקרירות".

"כל האברכים נרתמו לסייע לחולים להגיע לבית הכנסת. היה זה לילה מושלג קר ורטוב, ורוח קרה חדרה לעצמות. בין החולים היו מסוכנים מאוד שמזג האוויר בחוץ עלול היה להזיק להם והאברכים עשו כל שביכולתם לסייע להם.

"אני וחברי ר' אליהו הגענו לביתו של ר' אייזיק, גאון גדול ומתנגד גדול, שבביתו התארח בן אחיו, ר' משה. ר' משה היה זקן וחלוש ושכב קודח מחוס גבוה, ורופאו ר' אברהם חשש שגופו לא יוכל להחזיק מעמד. 'לא שייך כלל להוציא אותו החוצה לבית הכנסת. הרוח הראשונה תחסל אותו'. לר' משה היו שני בנים פשוטים, האחד חייט והשני סוחר בכפרי הגוים, אך יחד עם זאת היו חסידים בעלי אמונה פשוטה ותמימה.

"הגענו לביתו של ר' משה, בעיצומו של וויכוח לוהט, בין בניו של ר' משה לבין הגאון המתנגד ר' אייזיק. הבנים טוענים: 'צריכים לקחת את האבא מיד לבית הכנסת לקיים את ציווי הרבי. אנו מאמינים באמונה שלימה שבאם יקחו אותו למנין להקפות – יתרפא'. ואילו ר' אייזיק צעק: 'רוצחים, הורגי נפש, זהו נגד התורה הקדושה. באם

יוציאו אותו החוצה הרי זו שפיכות דמים אמיתית.

"כשניגשתי אל ר' משה ראיתי שוכב כבול עץ, כחול ושחור, בעיניים סגורות ובחום גבוה. נחרדתי כל-כך עד שהרגשתי עצמי כאבוד. הייתי מבולבל ולא ידעתי מה לעשות. מצד אחד שמעתי טענותיו של ר' אייזיק וראיתי איך שר' משה שוכב ובווער, ומצד שני שמעתי דיבוריהם המלאים אמונה תמימה של בני ר' משה. אברכים פשוטים, אך דווקא בהם האירה אמונת צדיקים עד מסירות נפש ממש, בלי שום התבוננות והכנות כלל.

"השכל האנושי אומר שר' אייזיק בודאי צודק. חולה כזה אסור להזיזו ממקומו והרוח הקטנה ביותר סכנה עבורו. ובמצב כזה, לא יצליחו להביאו חי לבית הכנסת. ואילו השכל האלקי של הנפש האלקית אומר, שבניו של ר' משה צודקים. מרגע לרגע יותר התפעלתי מתמימות לבם של בניו של ר' משה, האברכים הפשוטים. זוכר אני עד היום את הבושה הפנימית שלי, וכל כך פעל עלי הדבר, עד שהחלטתי שמוכרח אני להיכנס ליחידות אל רבנו הזקן.

"חשבתי אז שאני, ר' פנחס – פינע, בנו של רבי חנוך משקלוב, שלמד אצל גאוני שקלוב ש"ס, פוסקים וחקירה והכרתי גדלותו של רבנו הזקן בהכרה תורנית, כבר השנה השמינית אצל רבינו הזקן, ואף על פי כן החומר שלי מתגבר על הצורה, השכל הטבעי מתגבר על השכל האלוקי. ואילו אצל אברכים פשוטים אלה, שהלכו אל רבנו הזקן רק מתוך יראת שמים של קבלת-עול, אינם מבינים את תורותיו של הרבי, ואצלם ישנה התגברות הצורה על החומר. בהם דווקא מאיר השכל האלוקי ברגש של אמונה פשוטה. התבייש לך פינע בנו של רבי העניך, התבייש לך בפני חייט הכפר החסידי וסוחר הכפר החסידי.

הרהוריו הנפשיים מלאי הרגש, של אחד מגדולי החסידים שבכל הדורות, מגיע לביטול והשתפכות מוחלטים בפני חסיד פשוט בעל אמונה תמימה ופשוטה. ועוד והוא העיקר, מאורע זה שינה אצל ר' פנחס את כל הלך מחשבתו החסידית.

הסיפור עצמו והמשכו כפי שמובא בליקוטי-דיבורים, רווי הרבה מטען חסידי. והמעניין הוא, שאף אחד לא הציע ללכת לשאול את הרבי אם גם במקרה ספציפי זה, יש להביא את החולה לבית-הכנסת, כפי שהיו מציעים כיום חסידים...

חסידים לא שואלים שנית. חסידים חיים עם דברים שנשמעו פעם אחת מהרבי. ופרט נוסף: במקום לתת לשני מנה אחת אפיים, על תמימותו ואמונתו המנוגדת לשכל, נותן ר' פינע מוסר השכל ל...עצמו.

מעניין לעניין באותו עניין, אפשר למצוא גם בליקוטי דיבורים כרך א' ליקוט ח', בו מתאר הרבי את גדולתו של החסיד ר' אפרים מסמיליאן:

"ר' אפרים היה אחד מבעלי הכשרון הנדירים, "ראש פתוח", בעל המצאה גדול, בעל השגה רחבה, בעל העמקה עצום, תפסן גדול ופה מפיך מרגליות. נוסף על כך היה

"עובד", והיה עסוק כמה שעות בכל יום בתפילה.

בכל זאת, מסתבר שהיה לו ביטול עצום לחסידים הפשוטים והתמימים שהיו באים לליובאוויטש לראות את הרבי ולשמוע חסידות, כאלו שלא הבינו את החסידות שאמר הרבי, חוץ מהפסוק המוכר להם מהתורה או מתהילים. וכך ממשיך הרבי בתיאורו:

"את נפילת הרוח הפנימית והעמוקה שהייתה לבעל הכשרונות הגדול ר' אפרים כלפי יהודים חסידים פשוטים אלה, יש לראות במוסר ההשכל שאמר ר' אפרים: "יותר מיובל שנים של יגיעה בחסידות, והלוואי וההשכלה או ההשגה החסידית הייתה נקלטת בי באותה חיות כפי שה"חסידות" של חיים ב"ר אליהו נקלטת אצלו".

"ר' חיים היה עגלון בעיירה קרופקע. יותר מחמישים שנה נסע לליובאוויטש כל שנה. היה יהודי פשוט, אך בעל מדות טובות. כל פסוק ומאמר רז"ל ששמע מהרבי היה אצלו בבחינת חסידות. הוא היה לומד ומשנן פסוק זה. כאשר היה מגיע לעירו היה מאסף יהודים פשוטים בני גילו ומעמדו, ומספר להם מה שראה אצל הרבי ואת הפסוק ששמע. היה שר אתם ניגונים ויוצא אתם בריקוד.

"בעגלון זה, ביהודי פשוט זה, מקנא החסיד ר' אפרים המשכיל והעובד ובעל הכשרונות, ונופל ברוחו לנוכח עבודתו הפשוטה והתמימה של ר' חיים".

המשכילים, חלוצי "תנועת ההשכלה", שכל עולמם היה רק שכל והגיון, יצאו למלחמת חורמה נגד האמונה היהודית. גם הם נוכחו לראות שמה שישמור על עדת החסידים היא האמונה התמימה ברבי, ללא שום פשרות. וכפי שהם כינו זאת "אמונה עיוורת".

כ"ק אדמו"ר הריי"צ מתאר ברשימותיו, את מעלליו של שמעון הכופר. שמעון זה שהרס מסגרות יהודיות בקהילות רבות במזרח אירופה, נשלח על ידי "תנועת ההשכלה" להרוס גם את חומת היהדות שהקיפה את חסידי חב"ד ברוסיה הלבנה. ברשימותיו המצוטטות על ידי הרבי, מתאר שמעון הכופר את חיי חסידי חב"ד ברוסיה הלבנה. ובסיכום מגיע הוא למסקנה ש"לא נצליח לשבור אותם. ולא בגלל השתלטות השכל והחכמה בינה דעת, אלא בעיקר בגלל האמונה התמימה של החסידים ופשוטי העם והנשים. אמונה איתנה ברבי. אמונה כזו שיונקים עם חלב האם, ואת זה לא נוכל להרוס".

תיאורו של שמעון הכופר מתאים מאוד למה שקורה היום...

האמונה הפשוטה והתמימה ברבי, שהייתה נחלת חסידי חב"ד מאז ומתמיד, הולכת וגוברת ב"ה, מיום ליום. ההבדל בין הדורות הקודמים לדורנו הוא בשניים, בחיוב ובשלילה:

בחיוב – האמונה הפשוטה והתמימה מקיפה כיום אחוז גבוה מאוד מעדת